

Nr 217.

Av herr **Arne**mark, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 153, angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.

Av Kungl. Maj:ts proposition nr 153 till årets riksdag angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa befattningar vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m. framgår, att vederbörande departementschef icke ansett sig beredd att förorda ett betydande antal befattningar, vilkas inrättande vederbörande verkstyrelser hemställt om. Så är bland annat fallet med en av järnvägsstyrelsen begärd sekreterarebefattning i lönegrad A 24 å styrelsens persontrafikbyrås tidtabellsavdelning.

Hemställan om ifrågavarande sekreterarebefattnings inrättande gjordes av järnvägsstyrelsen såväl 1936 som 1937. Kommunikationsverkens lönenämnd tillstyrkte bägge gångerna dess inrättande, men föranledde detta icke något Kungl. Maj:ts förslag i saken till riksdagen. Den 30 november 1938 hemställde järnvägsstyrelsen ånyo om inrättande av berörda befattning och anförde styrelsen då i sin motivering — återgiven i Kungl. Maj:ts proposition nr 239 (sid. 58—59) till 1939 års lagtima riksdag — synnerligen vägande skäl för sitt förslag. Samtidigt meddelade järnvägsstyrelsen, att den avsåg att vidtaga viss omorganisation av såväl tidtabells- som reklamavdelningen å persontrafikbyrån.

Kommunikationsverkens lönenämnd, som den 14 december 1938 avgav utlåtande över järnvägsstyrelsens sistnämnda framställning, anförde därvid bland annat, att lönenämnden med hänsyn till den synnerligen starka ökningen av tidtabellsavdelningens arbetsuppgifter och på de skäl järnvägsstyrelsen i övrigt anført funnit sig kunna tillstyrka densamma.

I propositionen nr 239 till 1939 års riksdag anförde departementschefen i fråga om nämnda befattnings inrättande och den tilltänkta omorganisationen av tidtabellsavdelningen följande:

»Vad järnvägsstyrelsen härom anført finner jag hava till fulla ådagalagt behövligheten och lämpligheten av de tilltänkta åtgärderna. Emellertid har 1938 års personalkommission vid statens järnvägar under sin utredning ännu icke kommit in på de styrelsens personal berörande löneställningsfrågorna. I avvaktan på utredningens slutförande synes det mig icke lämpligt att för ifrågavarande ändamål inrätta ordinarie befattningar. Detta förhållande synes dock icke böra utgöra hinder för järnvägsstyrelsen att vidtaga ifråga-

varande organisatoriska förändring av tidtabellsavdelningen och i övrigt inom ramen för sin befogenhet tillerkänna vederbörande befattningshavare å nämnda avdelning och reklamavdelningen de löneförmåner, som järnvägsstyrelsen prövar skäliga.»

På grund av vad departementschefen sålunda anfört beslöt styrelsen i april 1939, dels att den organisatoriska förändringen av tidtabellsavdelningen skulle vidtagas, dels ock att en extra ordinarie sekreterarbefattning i 24 lönegraden skulle inrättas. Efter ledigförklarande i vederbörlig ordning förordnade styrelsen sedermera en notarie i 21 lönegraden att innehava berörda extra ordinarie befattning.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 december 1939 har järnvägsstyrelsen återkommit med hemställan om befattningens inrättande å ordinarie stat under framhållande av att tidtabellsavdelningen icke minst under krigs- och kristider har en synnerligen viktig uppgift att fylla, varför nu rådande förhållanden icke minskat utan tvärtom ökat behovet av befattningen i fråga.

Järnvägsstyrelsen har före sitt avgivande av sistnämnda förslag inhämtat yttrande från 1938 års personalkommission vid statens järnvägar, som, efter att ha tagit del av utredningen rörande behovet, meddelat järnvägsstyrelsen, att den funnit sig kunna förordna befattningens uppförande å ordinarie stat. Allmänna lönenämnden har i yttrande den 13 januari 1940 anfört, att styrelsens förslag icke föranleder någon erinran från lönenämndens sida.

Genom nyssnämnda utlåtande från 1938 års personalkommission vid statens järnvägar måste under alla förhållanden det skäl, som departementschefen anförde i fjol för att frågan då borde ställas på framtiden, anses undanröjt. Det oaktat har departementschefen i den för årets riksdag framlagda propositionen utan närmare motivering förklarat sig icke vara beredd att tillstyrka förslaget om inrättande av ifrågavarande sekreterarebefattning. Man torde kunna utgå ifrån, att detta departementschefens ställningstagande bottnar i uppfattningen, att nuvarande tidsläge kräver försiktighet ifråga om nya tjänsters inrättande. En uppfattning som givetvis är värd uppmärksamhet. I förevarande fall, då *behovet* av befattningen ifråga blivit så starkt och så absolut enhälligt dokumenterat av myndigheterna, måste man dock, synes det, vid en objektiv prövning komma till den slutsatsen, att så starka skäl föreligga för befattningens inrättande, att ett ytterligare uppskjutande härmed icke längre kan anses riktigt. Statsbanenätets utökning och trafikens intensifiering ha fått till följd, att ifrågavarande befattningshavares arbetsområde och ansvar redan nu har blivit mycket stort. Beaktas bör även, att det av Kungl. Maj:t föreslagna införlivandet med statsbanenätet av de nuvarande statliga järnvägsbolagen fr. o. m. den 1 juli 1940 och de föreslagna inköpen av ytterligare ett antal enskilda järnvägar från samma tid komma att ställa avsevärt ökade krav på ifrågavarande befattningshavare i hans egenskap av föreståndare för tidtabellsavdelningen.

En rättvis värdesättning av tjänsten ifråga ger otvetydigt vid handen, att

den mer än väl fyller måttet för en ordinarie sekreteraretjänst i 24 lönegraden. Jag tillåter mig därför att föreslå, att riksdagen måtte godkänna, att en sekreterarebefattning i lönegrad A 24 må fr. o. m. 1 juli 1940 inrättas å järnvägsstyrelsens persontrafikbyrås tidtabellsavdelning.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte vidtaga sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag till personalförteckningar för statens järnvägar, att antalet sekreterare i lönegrad A 24 ökas från sex till sju.

Stockholm den 29 mars 1940.

Gustaf Arneberg.